

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอผลด้วยค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เสนอผลด้วยค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่า ร้อยละ (percentage) นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบความเรียง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(N = 136)		
รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	122	89.71
หญิง	14	10.29
2. อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	-	-
มากกว่า 30 ถึง 40 ปี	9	6.62
มากกว่า 40 ถึง 50 ปี	71	52.20
มากกว่า 50 ปี	56	41.18
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	76	55.88
ปริญญาโท	59	43.38
ปริญญาเอก	1	0.74
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ไม่เกิน 5 ปี	-	-
มากกว่า 5 ถึง 10 ปี	5	3.68
มากกว่า 10 ถึง 15 ปี	8	5.88
มากกว่า 15 ถึง 20 ปี	8	5.88
มากกว่า 20 ถึง 25 ปี	20	14.71
มากกว่า 25 ปี	95	69.85

จากตาราง สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นชาย (ร้อยละ 89.71) อายุมากกว่า 40 ถึง 50 ปี เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.20) ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 55.88) และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 25 ปี เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.85)

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังตารางที่ 2-15 การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งตามมาตรฐาน 3 ด้าน คือ

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน 7 มาตรฐาน (มาตรฐานที่ 1, 4, 5, 6, 9, 10 และ 12)
2. มาตรฐานด้านผู้บริหาร 5 มาตรฐาน (มาตรฐานที่ 13, 14, 18, 20 และ 25)
3. มาตรฐานด้านครู 2 มาตรฐาน (มาตรฐานที่ 22 และ 24)

และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังตารางที่ 16-17 กระบวนการตรวจสอบและประเมินการดำเนินการจัดการศึกษา ซึ่งแยกเป็น 2 ด้าน คือ

1. กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
2. กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

มาตรฐานด้านผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานด้านผู้เรียน ปรากฏในตารางที่ 2- 8 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 1						
1.การปฏิบัติตนของนักเรียนตามระเบียบ คำสั่งอย่างมีวินัย และรับผิดชอบ	120 (88.24)	16 (11.76)	-	2.33	0.98	น้อย
2.การส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพย์สิน สิ่งของหรืออุปกรณ์การเรียนอย่าง ประหยัด รู้คุณค่า	117 (86.03)	19 (13.97)	-	2.46	0.98	น้อย
3.การปลูกฝังให้นักเรียนมีความเกรงใจ มีความเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และไม่เห็นแก่ตัว	121 (88.97)	15 (11.03)	-	2.35	1.12	น้อย
4.การพัฒนานักเรียนให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต	126 (92.65)	10 (07.35)	-	2.32	1.08	น้อย
รวมเฉลี่ย	(88.97)	(11.03)	-	2.37	1.04	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 88.97) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนานักเรียนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 92.65) ส่วนการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพย์สินสิ่งของหรืออุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัด รู้คุณค่า มีการปฏิบัติครั้งคราว โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 13.97)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพย์สินสิ่งของหรืออุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัด รู้คุณค่า ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.46$)

ตารางที่ 3 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ
 มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 4						
1.การจัดการเรียนการสอนให้มีการฝึกทักษะ						
ในด้านการคิดวิเคราะห์ จำแนกแจกแจง	88	48	-			
จัดลำดับ และเปรียบเทียบได้	(64.71)	(35.29)	-	3.12	1.05	ปานกลาง
2.การจัดการเรียนการสอนให้มีการฝึกทักษะ						
ในด้านการคิดสังเคราะห์ จัดกลุ่มความคิด						
ตรวจความถูกต้อง สรุปเชื่อมโยง สร้างสิ่ง	80	56	-			
ใหม่ๆ	(58.82)	(41.18)	-	3.15	0.99	ปานกลาง
3.การจัดการเรียนการสอนให้มีการฝึกทักษะ						
ในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ						
คิดไตร่ตรอง วิเคราะห์ เชื่อมโยง	91	44	1			
สร้างสิ่งใหม่ๆ	(66.91)	(32.35)	(0.74)	3.10	1.02	ปานกลาง
4.การจัดการเรียนการสอนให้มีการฝึกทักษะ	93	43	-			
ในด้านการคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ	(68.38)	(31.62)	-	2.91	1.08	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	(64.71)	(35.11)	(0.19)	3.07	1.04	ปานกลาง

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 64.71) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดการเรียนการสอนให้มีการฝึกทักษะในด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์ และจินตนาการ มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 68.38) ส่วนการจัดการเรียนการสอนให้มีการฝึกทักษะในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดไตร่ตรอง วิเคราะห์ เชื่อมโยง สร้างสิ่งใหม่ๆ มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 32.35 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดการเรียนการสอนให้มีการฝึกทักษะในด้านการคิด สังเคราะห์ จัดกลุ่มความคิด ตรวจสอบความถูกต้อง สรุปเชื่อมโยง สร้างสิ่งใหม่ๆ ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.15$)

ตารางที่ 4 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 5						
1. การพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน						
และทักษะที่จำเป็นให้ได้ตามเกณฑ์	112	23	1	2.91	0.97	ปานกลาง
ประเมิน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	(82.35)	(16.91)	(0.74)			
2. การพัฒนาระดับผลการเรียนรวบยอด						
ระดับชาติ (NT) ให้ได้ตามเกณฑ์	114	21	1	3.18	1.11	ปานกลาง
ประเมิน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	(83.82)	(15.44)	(0.74)			
รวมเฉลี่ย	(83.09)	(16.18)	(0.74)	3.05	0.04	ปานกลาง

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 5 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 83.09) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาระดับผลการเรียนรวบยอดระดับชาติ (NT) ให้ได้ตามเกณฑ์ประเมิน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 83.82) ส่วนการพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะที่จำเป็นให้ได้ตามเกณฑ์ประเมิน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 16.91 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.05$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาระดับผลการเรียนรวบยอดระดับชาติ (NT) ให้ได้ตามเกณฑ์ประเมิน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.18$)

ตารางที่ 5 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้
และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 6						
1.การฝึกทักษะให้เกิดการแสวงหาความรู้ ด้วยความสนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และเรียน รู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ	108 (79.41)	28 (20.59)	-	2.75	1.00	ปานกลาง
2.การสร้างนิสัยรักการอ่าน ค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ	115 (84.56)	21 (15.44)	-	2.70	1.07	ปานกลาง
3.การรู้จักตนเอง พัฒนาการเอง ได้อย่าง สร้างสรรค์ เป็นรูปธรรม และประเมิน ผลงานตนเองได้	100 (73.53)	36 (26.47)	-	2.82	1.02	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	(79.17)	(20.83)	-	2.76	1.03	ปานกลาง

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 6 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 79.17) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างนิสัยรักการอ่าน ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆอย่างสม่ำเสมอ มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 84.56) ส่วน การรู้จักตนเอง พัฒนาการเอง ได้อย่างสร้างสรรค์เป็นรูปธรรม และประเมินผลงานตนเองได้ มีการปฏิบัติครั้งคราว โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 26.47)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.76$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การรู้จักตนเอง พัฒนาการเอง ได้อย่างสร้างสรรค์ เป็นรูปธรรม และประเมินผลงานตนเองได้ ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.82$)

ตารางที่ 6 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน
มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 9						
1.การทำงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ได้ ผลงานมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว	102 (75.00)	34 (25.00)	-	2.68	0.94	ปานกลาง
2.การนำกระบวนการกลุ่ม และการทำงาน เป็นทีมมาใช้ในการทำงาน	114 (83.82)	21 (15.44)	1 (0.74)	2.44	0.98	น้อย
3.การสร้างนิสัยรักการทำงาน และมี เจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	115 (84.56)	21 (15.44)	-	2.39	1.06	น้อย
รวมเฉลี่ย	(81.13)	(18.63)	(0.25)	2.50	0.99	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 81.13) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างนิสัยรักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 84.56) ส่วนการนำกระบวนการกลุ่ม และการทำงานเป็นทีมมาใช้ในการทำงาน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 15.44 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การทำงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ได้ผลงานมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.68$)

ตารางที่ 7 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน
มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	μ	σ	
มาตรฐานที่ 10						
1.การดูแลน้ำหนัก ส่วนสูงของนักเรียน ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของกรม อนามัย กระทรวงสาธารณสุข	124 (91.18)	12 (8.82)	-	2.01	1.06	น้อย
2.การส่งเสริมสมรรถภาพทางกายของ นักเรียนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ของกรมพลศึกษา	116 (85.29)	20 (14.71)	-	2.06	1.02	น้อย
3.การส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการตามวัย และสร้างมนุษย สัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	120 (88.24)	16 (11.76)	-	1.92	1.01	น้อย
4.การดูแลสุขภาพ สุขนิสัย และป้องกัน ตัวเอง ไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ	127 (93.38)	9 (6.62)	-	1.88	0.93	น้อย
5.การสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจที่ เกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติด และสิ่ง มอมเมา	130 (95.59)	6 (4.41)	-	1.80	1.05	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	(90.74)	(9.26)	-	1.93	1.01	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 10 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 90.74) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจที่เกี่ยวกับโทษของ สิ่งเสพติด และสิ่งมอมเมา มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 95.59) ส่วนการส่งเสริม สมรรถภาพทางกายของนักเรียนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษา มีการปฏิบัติครั้งคราว โดย มีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 14.71)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 1.93$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมสมรรถภาพทางกายของนักเรียนให้ได้ตาม เกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษา ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.06$)

ตารางที่ 8 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน
มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 12						
1.การปลูกฝังให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดี มีสุนทรียภาพในด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา	122 (89.71)	14 (10.29)	-	1.99	1.03	น้อย
2.การส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา	124 (91.18)	12 (8.82)	-	1.95	1.07	น้อย
3.การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียนด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา	120 (88.24)	16 (11.76)	-	2.00	1.01	น้อย
4.การให้กำลังใจ และส่งเสริมความสำเร็จของนักเรียน	119 (87.50)	16 (11.76)	1 (0.74)	1.78	1.00	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	(89.16)	(10.66)	(0.19)	1.93	1.03	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 12 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 89.16) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 91.18) ส่วนการให้กำลังใจ และส่งเสริมความสำเร็จของนักเรียน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 11.76 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 1.93$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียนด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.00$)

มาตรฐานด้านผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานด้านผู้บริหาร ปรากฏในตารางที่ 9-13 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ
ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 13						
1.การจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารให้ชัดเจน	126 (92.65)	10 (7.35)	-	2.04	1.04	น้อย
2.การวางระบบ ระเบียบรองรับการบริหาร	117 (86.03)	19 (13.97)	-	2.08	1.00	น้อย
3.การบริหารงานบุคคลให้มีคุณภาพเป็นระบบ	119 (87.50)	17 (12.50)	-	2.12	1.00	น้อย
4.การบริหารงบประมาณ ทรัพย์สิน และรายได้เป็นระบบ	128 (94.12)	8 (5.88)	-	2.18	1.10	น้อย
5.การจัดทำข้อมูลสารสนเทศการบริหารได้ประสิทธิภาพ	122 (89.71)	14 (10.29)	-	2.30	1.05	น้อย
6.การนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงงาน	112 (82.35)	23 (16.91)	1 (0.74)	2.34	1.00	น้อย
7.การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียน	114 (83.82)	21 (15.44)	1 (0.74)	2.23	1.16	น้อย
รวมเฉลี่ย	(88.03)	(11.76)	(0.21)	2.18	1.05	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 13 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 88.03) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารงบประมาณ ทรัพย์สิน และรายได้เป็นระบบ มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 94.12) ส่วนการนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงงาน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (16.91 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.18$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงงาน ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.34$)

ตารางที่ 10 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 14						
1.การจัดทำแผนงาน มีผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน	116 (85.29)	19 (13.97)	1 (0.74)	2.20	1.08	น้อย
2.การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้บุคลากรและชุมชนเห็นความสำคัญในการร่วมมือกันจัดการศึกษา	118 (86.76)	18 (13.24)	-	2.20	1.12	น้อย
3.การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน	112 (82.35)	24 (17.65)	-	2.13	1.08	น้อย
4.การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับชุมชน	106 (77.94)	29 (21.32)	1 (0.74)	2.21	1.06	น้อย
รวมเฉลี่ย	(83.09)	(16.55)	(0.37)	2.19	1.09	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 14 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 83.09) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้บุคลากรและชุมชนเห็นความสำคัญในการร่วมมือกันจัดการศึกษา มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 86.76) ส่วนการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับชุมชน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 21.32 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.19$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับชุมชน ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.21$)

ตารางที่ 11 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่า	ค่าเบี่ยงเบน	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	เฉลี่ย	มาตรฐาน	
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 18						
1.การจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย						
สนองความต้องการของนักเรียนให้ค้น	118	18	-			
พบวิธีเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง	(86.76)	(13.24)	-	2.39	1.03	น้อย
2.การจัดกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนใฝ่รู้						
มีส่วนร่วม และรักที่จะเรียนรู้อย่าง	122	14	-			
ต่อเนื่อง	(89.71)	(10.29)	-	2.43	1.02	น้อย
3.การจัดบรรยากาศ แหล่งเรียนรู้ และสิ่ง						
อำนวยความสะดวกให้นักเรียนฝึกคิด	121	14	1			
และปฏิบัติจริง	(88.97)	(10.29)	(0.74)	2.22	1.03	น้อย
4.การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ						
จัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ	116	20	-			
คิดแก้ปัญหา	(85.29)	(14.71)	-	2.37	0.99	น้อย
5.การสอนบูรณาการแบบโครงงาน ให้						
นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน	99	36	1			
	(72.79)	(26.47)	(0.74)	2.48	1.04	น้อย
6.การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรัก						
ความผูกพัน และความภาคภูมิใจใน	118	17	1			
โรงเรียน	(86.76)	(12.50)	(0.74)	2.13	1.02	น้อย
รวมเฉลี่ย	(85.05)	(14.58)	(0.37)	2.34	1.02	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 18 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

(ร้อยละ 85.05) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนใฝ่รู้ มีส่วนร่วม และรักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 89.71) ส่วนการสอนบูรณาการแบบโครงงานให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด ร้อยละ 26.47 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.34$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสอนบูรณาการแบบโครงงานให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.48$)

ตารางที่ 12 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร
มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 20						
1.การมีวิสัยทัศน์ และความคิดริเริ่มของ ผู้บริหาร	128 (94.12)	8 (5.88)	-	1.90	1.02	น้อย
2.การนำความรู้ ข้อมูลสารสนเทศมาใช้ ในการบริหาร	125 (91.91)	11 (8.09)	-	2.04	1.08	น้อย
3.การเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร รอบรู้ ติดตามความก้าวหน้าทาง วิชาการอยู่เสมอ	121 (88.97)	14 (10.29)	1 (0.74)	1.97	1.01	น้อย
4.การจัดกิจกรรมสนับสนุน พัฒนา และประเมินวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพ ชั้นสูง	116 (85.29)	20 (14.71)	-	2.03	1.04	น้อย
5.การวางระบบ และกลไกในการประกัน คุณภาพภายในโรงเรียนร่วมกับชุมชน และต้นสังกัด	116 (85.29)	19 (13.97)	1 (0.74)	2.21	1.05	น้อย
6.การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อุทิศเวลา มุ่งมั่น ในการบริหารเพื่อ ประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	134 (98.53)	2 (1.47)	-	1.88	1.11	น้อย

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
7.การบริหารยึดหลักธรรมาภิบาล และหลักประชาธิปไตย	130 (95.59)	6 (4.41)	-	1.83	1.10	น้อย
8.การบริหารให้เกิดผลสำเร็จตาม เป้าหมาย/มาตรฐานที่กำหนดสร้าง ความพึงพอใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง	121 (88.97)	14 (10.29)	1 (0.74)	2.13	1.01	น้อย
รวมเฉลี่ย	(91.08)	(8.64)	(0.28)	2.00	1.05	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 20 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 91.08) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อุทิศเวลา มุ่งมั่น ในการบริหารเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 98.53) ส่วนการวางระบบ และกลไกในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนร่วมกับชุมชน และต้นสังกัด มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 13.97 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวางระบบ และกลไกในการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนร่วมกับชุมชน และต้นสังกัด ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.21$)

ตารางที่ 13 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร
มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น มีสื่อการเรียน
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 25						
1.บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำ และพัฒนาหลักสูตร	127 (93.38)	8 (5.88)	1 (0.74)	2.27	1.15	น้อย
2.การนำหลักสูตรไปใช้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน	114 (83.82)	21 (15.44)	1 (0.74)	2.41	1.00	น้อย
3.การประเมินผลการใช้ และปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสม ต่อเนื่อง	104 (76.47)	30 (22.06)	2 (1.47)	2.52	1.01	น้อย
4.การจัดหา/ผลิตสื่อการเรียนการสอน ที่เหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้	108 (79.41)	27 (19.85)	1 (0.74)	2.46	1.06	น้อย
รวมเฉลี่ย	(83.27)	(15.81)	(0.92)	2.42	1.06	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 25 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 83.27) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำ และพัฒนาหลักสูตร มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 93.38) ส่วนการประเมินผลการใช้ และปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสม ต่อเนื่อง มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 22.06 และ 1.47 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประเมินผลการใช้ และปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสม ต่อเนื่อง ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.52$)

มาตรฐานด้านครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานด้านครู ปรากฏในตารางที่ 14-15 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 14 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านครู
มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 22						
1.การจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม การดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	123 (90.44)	13 (9.56)	-	2.26	1.07	น้อย
2.การวิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	109 (80.15)	25 (18.38)	2 (1.47)	2.49	1.07	น้อย
3.การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	125 (91.91)	11 (8.09)	-	2.47	1.07	น้อย
4.การจัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่จูงใจเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพ	125 (91.91)	11 (8.09)	-	2.14	1.11	น้อย
5.การเอาใจใส่ศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างทั่วถึง	123 (90.44)	13 (9.56)	-	2.22	1.10	น้อย
6.การจัดกิจกรรม/สถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้	116 (85.29)	20 (14.71)	-	2.16	0.89	น้อย
7.การปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยมคุณธรรมตามวิถีสังคมไทย และสังคมโลก	127 (93.38)	9 (6.62)	-	2.09	1.00	น้อย
8.การทำกรวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขและพัฒนาการเรียนการสอน	91 (66.91)	41 (30.15)	4 (2.94)	2.63	1.10	ปานกลาง
9.การประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงและอิงพัฒนาการของผู้เรียน	114 (83.82)	21 (15.44)	1 (0.74)	2.40	1.01	น้อย

ตารางที่ 14 (ต่อ)

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
10.การนำผลการประเมินการเรียนการสอน						
ไปใช้ปรับเปลี่ยนวิธีการ และพัฒนา	100	34	2			
อย่างค่อนเนื่อง	(73.53)	(25.00)	(1.47)	2.40	0.97	น้อย
รวมเฉลี่ย	(84.78)	(14.56)	(0.66)	2.33	1.04	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านครู มาตรฐานที่ 22 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 84.78) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยม คุณธรรมตามวิถีสังคมไทย และสังคมโลก มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 93.38) ส่วนการทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไข และพัฒนาการเรียนการสอน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด 30.15 และ 2.94 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.33$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไข และพัฒนาการเรียนการสอน ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.63$)

ตารางที่ 15 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านครู

มาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
มาตรฐานที่ 24						
1.การจัดครูสอนให้ตรงตามวิชาเอก/โท	113	14	9			
และความถนัด	(83.09)	(10.29)	(6.62)	2.81	1.39	ปานกลาง

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
2.การส่งเสริมพัฒนาความรู้ความ สามารถของครู	122 (89.71)	14 (10.29)	-	2.20	1.14	น้อย
3.การจัดจำนวนคาบ หรือชั่วโมงสอน ให้เหมาะสม	125 (91.91)	8 (5.88)	3 (2.21)	2.40	1.28	น้อย
4.การมีจำนวนครูเหมาะสมตามเกณฑ์ มาตรฐาน ก.ค.	111 (81.62)	15 (11.03)	10 (7.35)	2.84	1.54	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	(86.58)	(9.37)	(4.05)	2.56	1.34	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านครู มาตรฐานที่ 24 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 86.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดจำนวนคาบ หรือชั่วโมงสอนให้เหมาะสม มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 91.91) ส่วนการมีจำนวนครูเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐาน ก.ค. มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 11.03 และ 7.35 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การมีจำนวนครูเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐาน ก.ค. ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.84$)

กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ปรากฏใน ตารางที่ 16 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 16 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา						
ภายในสถานศึกษา						
1.การวางแผนยกระดับมาตรฐาน						
การศึกษาของโรงเรียนภายหลัง	112	23	1			
การประเมินภายใน	(82.35)	(16.91)	(0.74)	2.49	0.99	น้อย
2.การวางแผนในการรักษามาตรฐาน						
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	116	19	1			
ภายหลังการประเมินภายใน	(85.29)	(13.97)	(0.74)	2.40	1.03	น้อย
3.การกำหนดแนวทางในการพัฒนา						
และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	114	21	1			
ภายหลังมีการประเมินภายใน	(83.82)	(15.44)	(0.74)	2.36	1.00	น้อย
4.การเตรียมการร่วมกับคณะทำงานในการ						
ตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานประกัน						
คุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ	111	23	2			
การศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	(81.62)	(16.91)	(1.47)	2.35	0.98	น้อย
5.การดำเนินการตรวจสอบวัตถุประสงค์						
ของการประเมินภายในให้สอดคล้อง	106	27	3			
กับแผนพัฒนา และธรรมนูญโรงเรียน	(77.94)	(19.85)	(2.21)	2.35	1.00	น้อย
6.การจัดทำเครื่องมือประเมินคุณภาพ						
ตามเกณฑ์เพื่อตรวจสอบการดำเนินงาน	102	30	4			
ตามมาตรฐานที่กำหนด	(75.00)	(22.06)	(2.94)	2.43	1.00	น้อย
7.การใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลเพื่อการ						
ประเมินภายใน และสรุปรายงาน	104	29	3			
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	(76.47)	(21.32)	(2.21)	2.43	1.04	น้อย
8.ครูได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการ						
พัฒนาตนเองอย่างทั่วถึงเพื่อรับผิดชอบ	112	24	-			
งานประกันคุณภาพการศึกษา	(82.35)	(17.65)	-	2.20	0.95	น้อย
รวมเฉลี่ย	(80.61)	(18.01)	(1.38)	2.38	1.00	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในด้านกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 80.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวางแผนในการรักษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายหลังการประเมินภายใน มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 85.29) ส่วนการจัดทำเครื่องมือประเมินคุณภาพตามเกณฑ์เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานที่กำหนด มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 22.06 และ 2.94 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.38$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวางแผนยกระดับมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนภายหลังการประเมินภายใน ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.49$)

กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก ปรากฏในตารางที่ 17 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 17 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่า	ค่าเบี่ยงเบน	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	เฉลี่ย	มาตรฐาน	
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	μ	σ	
กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษา						
ภายนอก						
1.การศึกษาแนวทางการประเมินภายในและภายนอก	114 (83.82)	21 (15.44)	1 (0.74)	2.30	1.02	น้อย
2.การจัดเตรียมเอกสาร รายงาน ผลการตรวจสอบการประเมินภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอก	118 (86.76)	17 (12.50)	1 (0.74)	2.32	1.00	น้อย

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
3.การประชุมชี้แจงบุคลากรในโรงเรียน และมอบหมายหน้าที่เพื่อเตรียมรับการ ประเมินภายนอกที่รัฐกำหนด	118 (86.76)	17 (12.50)	1 (0.74)	2.28	0.99	น้อย
4.การเตรียมสร้างความตระหนัก และ ความเข้าใจให้แก่ครูเพื่อรับการ ประเมินภายนอกที่รัฐกำหนด	121 (88.97)	15 (11.03)	-	2.22	1.01	น้อย
5.การเตรียมสร้างความเข้าใจให้แก่ นักเรียนเพื่อรับการประเมินโดยหน่วย งานภายนอกที่รัฐกำหนด	106 (77.94)	27 (19.85)	3 (2.21)	2.26	0.99	น้อย
6.การสร้างความรู้เข้าใจให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนเรื่องการให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน และการรักษามาตรฐาน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	104 (76.47)	29 (21.32)	3 (2.21)	2.35	1.08	น้อย
7.การเตรียมการเพื่อให้คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการเตรียมรับการประเมิน โดยหน่วยงานภายนอกที่รัฐกำหนด	106 (77.94)	29 (21.32)	1 (0.74)	2.42	1.07	น้อย
8.การวางระบบรายงานผลการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรับการ ประเมินภายนอก	106 (77.94)	28 (20.59)	2 (1.47)	2.36	1.02	น้อย
9.การกำหนดผู้รับผิดชอบการประเมิน แหล่งผู้ให้ข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการ ประเมิน เกณฑ์การตัดสิน วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล ตลอดจนช่วงเวลาในการเก็บ ข้อมูล	108 (79.41)	27 (19.85)	1 (0.74)	2.38	1.05	น้อย

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(N=136)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหา		ระดับปัญหา
	ปฏิบัติ	ปฏิบัติครั้งคราว	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	μ	σ	
10.การวางแผนการจัดระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อรายงานผลการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาต่อคณะ กรรมการประเมินภายนอก	108 (79.41)	26 (19.12)	2 (1.47)	2.38	1.04	น้อย
11.การทบทวนมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับทิศทาง และจุดเน้นของการพัฒนาสถานศึกษา	105 (77.21)	29 (21.32)	2 (1.47)	2.40	0.97	น้อย
12.การพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการ ปฏิบัติงาน โดยมีการประชุมของฝ่าย/ งาน เพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานให้เป็น มาตรฐาน	102 (75.00)	30 (22.06)	4 (2.94)	2.40	0.99	น้อย
13.การเตรียมการรายงานการประกัน คุณภาพการศึกษาต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง และชุมชน	108 (79.41)	26 (19.12)	2 (1.47)	2.26	1.00	น้อย
14.การนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ให้หน่วยงานต้นสังกัด	115 (84.56)	19 (13.97)	2 (1.47)	2.18	1.03	น้อย
รวมเฉลี่ย	(80.83)	(17.86)	(1.32)	2.32	1.02	น้อย

จากตาราง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในด้านกระบวนการ
ประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการ
ประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 80.83) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเตรียมสร้าง
ตระหนัก และความเข้าใจให้แก่ครูเพื่อรับการประเมินภายนอกที่รัฐกำหนด มีการปฏิบัติโดยมีค่า
ร้อยละสูงสุด (88.97) ส่วนการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยมีการประชุมของฝ่าย/
งาน เพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐาน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละ
สูงสุด (ร้อยละ 22.06 และ 2.94 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.32$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเตรียมการเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมรับการประเมิน โดยหน่วยงานภายนอกที่รัฐกำหนด ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.42$)

ตารางที่ 18 ค่าร้อยละของระดับการปฏิบัติ และระดับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวม

รายการ	ระดับการปฏิบัติ	ระดับปัญหา
การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา		
มาตรฐานด้านผู้เรียน		
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	88.97	น้อย
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	64.71	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	83.09	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	79.17	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	81.13	น้อย
มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	90.74	น้อย
มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา	89.16	น้อย
มาตรฐานด้านผู้บริหาร		
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	88.03	น้อย
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	83.09	น้อย
มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	85.05	น้อย
มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ	91.08	น้อย
มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น มีสื่อการเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	83.27	น้อย
มาตรฐานด้านครู		
มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	84.78	น้อย

ตารางที่ 18 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ	ระดับปัญหา
มาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ	86.58	น้อย
กระบวนการตรวจสอบและประเมินการดำเนินการจัดการศึกษา		
กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	80.61	น้อย
กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก	80.83	น้อย

จากตาราง ค่าร้อยละของระดับการปฏิบัติ และระดับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละระหว่าง 64.71 ถึง 91.08 ในมาตรฐานด้านผู้เรียน 7 มาตรฐาน ประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3 มาตรฐาน และระดับน้อย 4 มาตรฐาน มาตรฐานด้านผู้บริหาร 5 มาตรฐาน ประสบปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกมาตรฐาน มาตรฐานด้านครู 2 มาตรฐาน ประสบปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกมาตรฐาน ส่วนกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ประสบปัญหาอยู่ในระดับน้อยทั้ง 2 รายการ

ข้อวิจารณ์

จากการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 1) ส่วนใหญ่เป็นชาย (ร้อยละ 89.71) อายุมากกว่า 40 ถึง 50 ปี เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.20) รองลงมาคืออายุมากกว่า 50 ปี (ร้อยละ 41.18) ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 55.88) รองลงมาคือปริญญาโท (ร้อยละ 43.38) และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 25 ปี เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.85) รองลงมาคือมากกว่า 20 ถึง 25 ปี (ร้อยละ 14.71)

2. สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติการดำเนินการทุกมาตรฐาน (ตารางที่ 2-17) ดังนี้

2.1 ตารางที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้าน ผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวมมีการ ปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 88.97) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การ พัฒนานักเรียนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 92.65) สะท้อนให้ เห็นว่าการพัฒนาผู้เรียนนั้น โรงเรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 พบว่า มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นข้อนี้ จึงมีค่าร้อยละสูงสุด ส่วนการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้ ทรัพย์สินสิ่งของหรืออุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัด รู้คุณค่า มีการปฏิบัติครั้งคราว โดยมีค่าร้อยละ สูงสุด (ร้อยละ 13.97)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพย์สินสิ่งของหรือ อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัด รู้คุณค่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.46$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพย์สินอย่างประหยัด เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของคุณค่าสิ่งของ สอดคล้องกับงานของ พงษ์ และ สุชาติ, (2545: 3-6) พบว่า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเป็น การศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้เป็นคนที่มีรู้จัก คิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ อย่างมีความสุข

2.2 ตารางที่ 3 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้าน ผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 64.71) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดการเรียนการสอน ให้มีการฝึกทักษะในด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์ และจินตนาการ มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 68.38) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานของ พงษ์ และ สุชาติ, (2545: 3-6) พบว่าการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความ จำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนา

อย่างเต็มที่ทำให้เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักฟังตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ส่วนการจัดการเรียนการสอนให้มีการฝึกทักษะในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดไตร่ตรอง วิเคราะห์ เชื่อมโยง สร้างสิ่งใหม่ๆ มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 32.35 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดการเรียนการสอนให้มีการฝึกทักษะในด้านการคิดสังเคราะห์ จัดกลุ่มความคิด ตรวจสอบความถูกต้อง สรุปเชื่อมโยง สร้างสิ่งใหม่ๆ ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.15$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2540: 2-3) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และความจำเป็นที่ต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้ว่า โรงเรียนต่างๆ นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ไม่เท่าเทียมกันตามมาตรฐานกลาง

2.3 ตารางที่ 4 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 83.09) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาระดับผลการเรียนรวบยอดระดับชาติ (NT) ให้ได้ตามเกณฑ์ประเมิน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 83.82) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาระดับผลการเรียนรวบยอดระดับชาติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 2) พบว่า เพื่อให้โรงเรียนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานกลาง ส่วนการพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะที่จำเป็นให้ได้ตามเกณฑ์ประเมิน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 16.91 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.05$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาระดับผลการเรียนรวบยอดระดับชาติ (NT) ให้ได้ตามเกณฑ์ประเมิน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.18$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระดับผลการเรียนรวบยอดระดับชาติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญ

ศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 2) พบว่า เพื่อให้โรงเรียนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานกลาง

2.4 ตารางที่ 5 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้าน ผู้เรียน มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 79.17) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างนิสัยรักการอ่าน คำนึงว่าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆอย่างสม่ำเสมอ มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 84.56) สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะในการแสวงหาความรู้ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้ให้นิยามคำศัพท์ของคำว่า การศึกษา ไว้ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 2) การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้าง องค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่วนการรู้จักตนเอง พัฒนาตนเอง ได้อย่างสร้างสรรค์เป็นรูปธรรม และประเมินผล งานตนเองได้ มีการปฏิบัติครั้งคราว โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 26.47)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.76$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การรู้จักตนเอง พัฒนาตนเอง ได้อย่างสร้างสรรค์ เป็น รูปธรรม และประเมินผลงานตนเองได้ ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.82$) สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการมีทักษะในการแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเอง โดยที่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546: 19-20) เห็นว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนยังไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรมเพียงพอในการ แสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.5 ตารางที่ 6 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้าน ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมี เจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 81.13) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างนิสัยรักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ สุจริต มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 84.56) สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนเห็นความสำคัญใน การพัฒนาทักษะผู้เรียน สอดคล้องกับ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

(2541: 2) พบว่า การมีส่วนร่วม และการร่วมคิดร่วมทำ (participation and collaboration) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้การศึกษาเป็นแหล่งของสาธารณชนที่ทุกคน ทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับบุคคลทุกคน และกับสังคมโดยรวม การศึกษาจึงเป็นเรื่องของทุกคน (all for education) โดยแนวความคิดนี้เชื่อว่าการให้ทุกคนทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมคิด และร่วมดำเนินการในการจัดการศึกษา ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้เกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของให้การสนับสนุน และร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความมุ่งมั่น ร่วมกันพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ ส่วนการนำกระบวนการกลุ่ม และการทำงานเป็นทีมมาใช้ในการทำงาน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 15.44 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การทำงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ได้ผลงานมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.68$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะในการทำงาน สอดคล้องกับ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2540: 2-3) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และความจำเป็นที่ต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาว่ายังขาดมาตรการที่จะกำกับให้โรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการใช้หลักสูตรให้ได้ผลสำเร็จอย่างจริงจัง

2.6 ตารางที่ 7 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติ การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 90.74) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจที่เกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติด และสิ่งมอมเมา มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 95.59) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนเห็นความสำคัญของการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติด และสิ่งมอมเมา สอดคล้องกับ การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 พบว่า มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่วนการส่งเสริมสมรรถภาพทางกายของนักเรียนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษา มีการปฏิบัติครั้งคราว โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 14.71)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย

($\mu = 1.93$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมสมรรถภาพทางกายของนักเรียนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษา ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.06$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี สอดคล้องกับ การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 พบว่า มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

2.7 ตารางที่ 8 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 89.16) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 91.18) สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนเห็นความสำคัญของการส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ดีมีประโยชน์ สอดคล้องกับ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 2) พบว่า การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการศึกษา (child-centered development) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ทั้งปวง และยึดประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความเชื่อว่า มนุษย์มีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตในการจัดการศึกษาจึงต้องช่วยกระตุ้นเอื้ออำนวยความสะดวก และส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคน ได้พัฒนาจนเต็มศักยภาพและมีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข และร่วมมือพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ ส่วนการให้กำลังใจ และส่งเสริมความสำเร็จของนักเรียน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 11.76 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 1.93$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียนด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.00$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญ และส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในทางที่ดีมีประโยชน์ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้ให้นิยามคำศัพท์ของคำว่าการศึกษา ไว้ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 2) พบว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การ

สร้างสรรค์จรรยาบรรณความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม
สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2.8 ตารางที่ 9 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้าน
ผู้บริหาร มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ
ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพ
การศึกษา (ร้อยละ 88.03) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารงบประมาณ ทรัพย์สิน และ
รายได้เป็นระบบ มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 94.12) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนเห็น
ความสำคัญกับการจัดโครงสร้างขององค์กร และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับผลงาน
วิจัยของอารี (2527: 24-26) พบว่า ระบบประกันคุณภาพ โดยดำเนินการเป็นวัฏจักรตามขั้นตอน
ดังกล่าวแล้ว ดูน่าจะเป็นเรื่องที่ดีมีประโยชน์ เพราะแนวทางดังกล่าวเป็นเรื่องไม่ยุ่งยากซับซ้อน
สอดคล้องตามแนวทางการบริหารปกติที่มุ่งจะแสวงหาสิ่งที่ดีกว่าให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา มีขั้นตอน
การทำงานให้ประสบผลสำเร็จ โดยอาศัยกระบวนการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ
ประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ในการนำไปปฏิบัติจริงในสถานศึกษายังไม่ค่อย
แน่ใจว่าจะเกิดผลดีเท่าที่ควรจะเป็น ส่วนการนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงงาน มีการ
ปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมิต่ำร้อยละสูงสุด (16.91 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย
($\mu = 2.18$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงงาน
ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.34$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญ
กับการนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงงาน เพราะถือได้ว่าเป็นการพัฒนา และแก้ไขให้ดีขึ้น สอดคล้อง
กับผลงานวิจัยของอารี (2527: 24-26) พบว่า ปัญหาอยู่ที่ความเข้าใจระบบการประกันคุณภาพ เพื่อจะได้
นำไปใช้อย่างถูกต้องในหมู่ผู้ปฏิบัติ โดยเฉพาะที่คาดหวังว่าจะให้ทำกันทุกคน และทำกันต่อเนื่องทุกวัน

2.9 ตารางที่ 10 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้าน
ผู้บริหาร มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการ พัฒนา
การศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 83.09) และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้บุคลากร และชุมชนเห็น
ความสำคัญในการร่วมมือกันจัดการศึกษา มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 86.76) สะท้อนให้
เห็นว่า โรงเรียนเห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนา
การศึกษา สอดคล้องกับ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 2) พบว่า ได้

เสนอแนวคิดหลักในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยสร้างความพึงพอใจ และความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง ประชาชน และสังคมว่า นักเรียนที่จบการศึกษาจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม ส่วนการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับชุมชน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 21.32 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.19$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับชุมชน ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.21$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรเห็นความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อเป็นการให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 2) พบว่า การสร้างเครือข่ายสถานศึกษาขนาดเล็ก หรือสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกลเพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมร่วมกัน ใช้ทรัพยากรร่วมกัน ยังมิได้รับการสนับสนุนส่งเสริมอย่างเพียงพอ

2.10 ตารางที่ 11 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 85.05) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนใฝ่รู้ มีส่วนร่วม และรักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 89.71) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีส่วนร่วม และรักที่จะเรียนรู้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้ให้นิยามคำศัพท์ของคำว่าการศึกษาไว้ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 2) พบว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่วนการสอนบูรณาการแบบโครงการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 26.47 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.34$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสอนบูรณาการแบบโครงการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.48$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้

ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการมีความสัมพันธ์ และมีการเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน สอดคล้องกับ การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 พบว่า มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

2.11 ตารางที่ 12 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 91.08) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดี อุทิศเวลา มุ่งมั่นในการบริหารเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน เป็นสำคัญ มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 98.53) สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนการสอน และถือได้ว่าการสอนที่ดีที่สุดคือการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน สอดคล้องกับงานของพุทธี และ สุชาติ, (2545: 3-6) พบว่า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข ส่วนการวางระบบ และกลไกในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนร่วมกับชุมชน และต้นสังกัด มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 13.97 และ 0.74 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวางระบบ และกลไกในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนร่วมกับชุมชน และต้นสังกัด ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.21$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการวางระบบ และกลไกในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนร่วมกับชุมชน และต้นสังกัด สอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546: 19-20) พบว่า ความเข้าใจ และความร่วมมือของบุคลากรต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังเข้าใจไม่ตรงกัน และยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเพียงพอรวมทั้งการฝึกอบรมครูผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบคุณภาพภายใน และเตรียมรับการประกันคุณภาพภายนอกยังไม่ครอบคลุม และกว้างขวางเพียงพอ

2.12 ตารางที่ 13 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น มีสื่อการเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 83.27) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำ และพัฒนาหลักสูตร มีการปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 93.38) สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการร่วมกันจัดทำ และพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น สอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 2) พบว่า การมีส่วนร่วม และการร่วมคิดร่วมทำ (participation and collaboration) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้การศึกษาเป็นแหล่งของสาธารณชนที่ทุกคน ทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับบุคคลทุกคน และกับสังคมโดยรวม การศึกษาจึงเป็นเรื่องของทุกคน (all for education) โดยแนวความคิดนี้เชื่อว่าการให้ทุกคนทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมคิด และร่วมดำเนินการในการจัดการศึกษา ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินการประกันคุณภาพ การศึกษาจะทำให้เกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของให้การสนับสนุน และร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความมุ่งมั่น ร่วมกันพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ ส่วนการประเมินผลการใช้ และปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสม ต่อเนื่อง มีการปฏิบัติ ครึ่งคร่าว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 22.06 และ 1.47 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประเมินผลการใช้ และปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสม ต่อเนื่อง ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.52$) สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลการใช้ และปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสม และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2540: 2-3) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และความจำเป็นที่ต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า โรงเรียนต่างๆ นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ไม่เท่าเทียมกันตามมาตรฐานกลาง ขาดมาตรการที่จะกำกับให้โรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการใช้หลักสูตรให้ได้ผลสำเร็จอย่างจริงจัง

2.13 ตารางที่ 14 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านครู มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 84.78) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยม คุณธรรมตามวิถี

สังคมไทย และสังคมโลก มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 93.38) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนเห็นความสำคัญของการปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยม และการมีคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับงานของพฤทธิ และ สุชาติ, (2545: 3-6) พบว่า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ส่วนการทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไข และพัฒนาการเรียนการสอน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 30.15 และ 2.94 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.33$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไข และพัฒนาการเรียนการสอน ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.63$) สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อที่จะได้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รู้สภาพปัญหาของผู้เรียน และชั้นเรียน เพื่อสามารถแก้ไข และพัฒนาการเรียนการสอนได้ถูกต้อง สอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 2) พบว่า การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการศึกษา (child-centered development) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ทั้งปวง และยึดประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความเชื่อว่า มนุษย์มีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตในการจัดการศึกษาจึงต้องช่วยกระตุ้นเอื้ออำนวยอำนวยความสะดวก และส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาจนเต็มศักยภาพ และมีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข และร่วมมือพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

2.14 ตารางที่ 15 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานด้านครู มาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 86.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดจำนวนคาบ หรือชั่วโมงสอนให้เหมาะสม มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 91.91) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนจะมีผลการเรียนที่ดีได้จะต้องได้เรียนครบเต็มเวลา เต็มหลักสูตร สอดคล้องกับ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 2) พบว่า ได้ระบุถึงวัตถุประสงค์

ของการประกันคุณภาพการศึกษา คือให้โรงเรียนมีกระบวนการบริหาร และการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่วนการมีจำนวนครูเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐาน ก.ค. มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 11.03 และ 7.35 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การมีจำนวนครูเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐาน ก.ค. ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.84$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับเรื่องการกำหนดอัตรากำลังครูเพื่อจะช่วยให้ทราบข้อมูล และสามารถนำไปกำหนดแนวทางของโรงเรียนได้ สอดคล้องกับ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541: 2) พบว่า การมีส่วนร่วม และการร่วมคิดร่วมทำ (participation and collaboration) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้การศึกษาเป็นแหล่งของสาธารณชนที่ทุกคน ทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับบุคคลทุกคน และกับสังคมโดยรวม การศึกษาจึงเป็นเรื่องของทุกคน (all for education) โดยแนวความคิดนี้เชื่อว่าการให้ทุกคนทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมคิด และร่วมดำเนินการ ในการจัดการศึกษา ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้เกิดความรู้สึกรับความเป็นเจ้าของให้การสนับสนุน และร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความมุ่งมั่น ร่วมกันพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ และมีการกระจายอำนาจทางการศึกษา (decentralization of education) เป็นแนวความคิดที่มุ่งคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษา (stakeholders) ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน แนวความคิดนี้เชื่อว่าการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษามากขึ้นนี้ จะทำให้เขาเกิดความตระหนักในคุณภาพ ประโยชน์ของการศึกษา และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจึงก่อให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของเขา และมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับศรัทธาของผู้ปกครอง และชุมชนในที่สุด

2.15 ตารางที่ 16 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติ การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 80.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวางแผนในการรักษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายหลังการประเมินภายใน มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 85.29) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนเห็นความสำคัญของการรักษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543:12) พบว่า ใน การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงานนั้น

จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการวิจัยในสถานศึกษานำร่อง ได้แก่ ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก เข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ ส่วนการจัดทำเครื่องมือประเมินคุณภาพตามเกณฑ์เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานที่กำหนด มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 22.06 และ 2.94 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.38$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวางแผนยกระดับมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ภายหลังจากประเมินภายใน ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.49$) สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการยกระดับ และการรักษามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไปซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546: 19-20) พบว่า การฝึกอบรมครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบคุณภาพภายใน และเตรียมรับการประกันคุณภาพภายนอกยังไม่ครอบคลุม และกว้างขวางเพียงพอ

2.16 ตารางที่ 17 สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 80.83) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเตรียมสร้างความตระหนัก และความเข้าใจให้แก่ครูเพื่อรับการประเมินภายนอกที่รัฐกำหนด มีการปฏิบัติโดยมีค่าร้อยละสูงสุด (88.97) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนเห็นความสำคัญของการให้ความรู้ ความคิด และความเข้าใจแก่ครู เพื่อเป็นการพัฒนา และเตรียมความพร้อมสำหรับงานประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543:12) พบว่า ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงานนั้น จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการวิจัยในสถานศึกษานำร่อง ได้แก่ ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก เข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการประกัน

คุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ ส่วนการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยมีการประชุมของฝ่าย/งาน เพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐาน มีการปฏิบัติครั้งคราว และไม่ปฏิบัติ โดยมีค่าร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 22.06 และ 2.94 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.32$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเตรียมการเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมรับการประเมิน โดยหน่วยงานภายนอกที่รัฐกำหนด ปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 2.42$) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการร่วมประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเตรียมรับการประเมิน สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวด 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 28) พบว่า มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่า เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น